

Korte mededelingen

Stichting Vleermuis-onderzoek opgericht

Op 26 januari 1986 is de Stichting Vleermuis-onderzoek (Dr. L. Bels Stichting) opgericht met als voornaamste doel kennis te verwerven en te verspreiden over vleermuizen om het behoud van vleermuizen in Nederland te bevorderen. De Stichting, die

nauwe contacten heeft met de Commissie voor Onderzoek en Bescherming van Vleermuizen van de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, stimuleert dus vooral **onderzoek** over vleermuizen. De Stichting zal zich in een eerste project bezig houden met landelijk onderzoek naar het voorkomen, De verspreiding en de biotoopkeuze/ eisen van vleer-

muizen in hun zomerkwartieren. Daar toe is een subsidie-aanvraag in voorbereiding, terwijl in 1986 een begin gemaakt is met inventarisaties van vleermuizen en vleermuisverblijfplaatsen in een aantal terreinen van het Staatsbosbeheer.

Het secretariaat is gevestigd in Soest, Van Lijndenlaan 8, 3768 MG Soest.

Boekbesprekingen

Bezig zijn met natuurbehoud

Een speciaal katern in het januari/februari nr. 1986 van *Natura*, Maandblad van de K.N.N.V. 32 blz., zwart-wit illustraties. Prijs f 3,— (incl. porto). Te bestellen bij: Bureau KNNV, B. Hoogenboomlaan 24, 1718 BJ Hoogwoud, postgiro 130.28.

Hierin zijn de inleidingen en een overzicht van de discussie opgenomen, die gehouden zijn op de natuurbeschermingsdag te Ede. Het betreft informatieve bijdragen m.b.t. de mogelijkheden die er zijn op het gebied van natuur- en landschapsbescherming. Daarnaast wordt ingegaan op de breedte en de implicaties van het natuurbegrip.

W.O.

Spectrum atlas van de aarde

Norman Myers. Utrecht, Het Spectrum, 1985. 272 blz., afbn., reg., lit. opg. Prijs: f 49.90.

De jongste kernramp heeft ons nog eens met de neus op de feiten gedrukt: wil de mens zijn milieu leefbaar houden, dan zal hij er iets voor moeten doen. Gezien in het licht van de evolutie is de mensheid nog jong; niettemin is zijn aanslag op zijn natuurlijke omgeving onvoorstelbaar.

Deze atlas laat zien op welke terreinen de aanwezigheid van de mens voelbaar is. Als bewoner van het land maakt hij gebruik van vruchtbare grond voor zijn voedselvoorziening.

Overbelasting is doorgaans het resultaat, waardoor de bossen verdwijnen en de woestijnen oprukken. Met de zeeën gaat het niet veel beter: zij vormen niet alleen een belangrijke voedselbron, maar dienen ook als reservoir voor afvalstoffen. Daarnaast heeft de mens voor zijn activiteiten energie nodig, steeds meer energie. Bij de productie daarvan ontstaan afvalstoffen, die bedreigend voor het milieu zijn.

Dit alles vraagt om een goed beheer van de aarde, waartoe alle bewoners zullen moeten samenwerken. De ondertitel van deze atlas luidt dan ook: draaiboek voor een leefbare wereld.

Verdeeld over zeven hoofdstukken: land, wereldzee, grondstoffen, evolutie, mensheid, cultuur en beheer, wordt een enorme hoeveelheid gegevens en cijfers getoond, vaak door middel van af-

beeldingen. Wie bijvoorbeeld wil opzoeken, wat het nut is van de instandhouding van zeldzame huisdierrassen, vindt daarop een antwoord. Maar ook de geldstromen over de gehele wereld zijn in kaart gebracht, omdat ook dit een factor is die de manier, waarop de aarde bewoond wordt, beïnvloedt.

In het aanhangsel vindt men een uitgebreide verantwoording van de bronnen van al deze cijfers en gegevens. Geen boek om achter elkaar uit te lezen, daar is geen enkele atlas voor bedoeld; wel een boek om regelmatig te raadplegen.

Het is zijn prijs beslist waard.

FND

De Vlokreeffen van het Nederlandse oppervlaktewater.

Pinkster, Sjouk, en Dirk Platvoet.

Hoogwoud, Kon. Ned. Natuurhist. Vereniging, 1986. 44 p., tek., lit. opg. Wetenschappelijke mededelingen K.N.N.V., no. 172.

Prijs: leden f 10,—, niet-leden f 12,50 (incl. portokosten). Bestellingen: Bureau K.N.N.V., Burg. Hoogenboomlaan 24, 1718 BJ Hoogwoud, girorekening 13028.

Een deeltje in de welbekende reeks, dat deze keer alle in de Nederlandse oppervlaktewateren voorkomende vlokreeffen (Fam. Gammaridae en Crangonyctidae) tot onderwerp heeft. Ook enige in zee levende soorten met een ruime tolerantie voor een lager zoutgehalte, die men om die reden wel eens in brak water zou kunnen tegenkomen, zijn erin opgenomen.

Het bevat hoofdstukjes over lichaamsbouw, levenscyclus en voortplanting, voedsel, wenken voor het verzamelen en determineren van vlokreeffen, een determinatieleutel, een beschrijving van de soorten (met recente verspreidingsgegevens) en een vrij uitgebreide literatuurlijst. Het is rijk geïllustreerd met duidelijke afbeeldingen van met name de details die bij het herkennen van de soorten een rol spelen.

Moge dit deeltje er toe bijdragen, dat onze kennis van deze interessante diergroep verder wordt uitgebreid!

A.W.F. Meijer

Inleiding tot de oecologie

Bakker, K. e.a. (red.). Bohn, Scheltema en Holkema, Utrecht/Antwerpen, 1985. 565 blz., afbn., lit.opg., reg. Prijs f 95,—.

Maar liefst 16 professoren, 13 doctores en 1 doctorandus hebben kennis en kunde gebundeld om in één boek een gedegen inleiding te geven in de "wetenschap omtrent het huis of de huishouding der organismen". Het zijn exclusief titelblad en voorwoord 565 blz. geworden. De omvang mag geen prestatie genoemd worden maar de inhoud des te meer. Nog niet eerder verscheen een zoveel omvattend studieboek over oecologie dat niet alleen Nederlandstalig is maar ook voor een groot deel gebaseerd is op of geïllustreerd is met de resultaten van Nederlands onderzoek. Niet alleen fundamenteel onderzoek maar veeleer onderzoek waaruit feitenmateriaal is voortgekomen dat mede kon dienen ter ondersteuning van oecologische vraagstellingen en ideeën.

In het boek komt een groot scala aan onderwerpen aan bod, gegroepeerd in 16 hoofdstukken waaronder Autoecologie, Verspreiding van planten en dieren, Populatiodynamica en genetica, Systeemecologie en Processen in oecosystemen. Duidelijk praktijkgericht zijn hoofdstukken als Landbouw tussen economie en oecologie, Visserijbiologie en Het Beheer van natuur en milieu. Dit laatste hoofdstuk stelt echter door zijn oppervlakkigheid enigszins teleur en is zeker niet meer dan als een inleiding te beschouwen.

In zijn totaliteit is het boek echter veel meer dan een verzameling inleidingen geworden. Juist door de bundeling van onderwerpen en de verschillende opvattingen van de auteurs is een gedegen inleiding in de oecologie ontstaan. Het zou verplichte stof moeten zijn voor iedere (aankomend) bioloog. Maar ook anderen kunnen zich met dit boek een goed beeld vormen van de complexiteit van de oecologie. De moeilijkheidsgraad van de verschillende hoofdstukken verschilt nogal, maar met een gezond verstand en wat doorzettingsvermogen zijn ook de moeilijkste onderdelen wel te volgen.

Douwe Th. de Graaf